

PHILARMONIA

GUIA DE ARTE

Guia del lector

"non multa sed multum"

PHILARMONIA. GUIA D'ART. — Alexandre Tansman, *Irving Schwerké*. Noticiari. Vida Musical: Barcelona. Mallorca. Memento: Quartet Casals, X. Josep Picó, G. M. Guia del lector.

N. B. — Irving Schwerké és un dels millors crítics nordamericans. Fill de pares europeus, resideix a París, des de fa temps. Començà molt jove els seus estudis musicals estudiant el piano amb Mme. Essipova al Conservatori de Petrograd. Donà concerts, com *infant prodigi*, a les principals ciutats d'Europa. Després tornà encara a Rússia i recullí l'ensenyament de Scriabine als seus darrers anys. Finida la guerra Schwerké deixà la carrera de virtuós, viatjà per Espanya i altres païssos i finalment, s'establí a París aon ocupa actualment els carrecs importants de representant del *Musical Digest* per a l'Europa, i crític de l'edició francesa de *Chicago Tribune*. Schwerké és un entusiasta de Mallorca. Ha escrit *Mallorcan Musings* i altres treballs concernents la nostra illa. Leon Vallas ha qualificat Schwerké de "músic d'alta cultura i d'"escriptor molt personal".

EDITIONS J. & W. CHESTER. LONDON.

FRANCIS POULENC. Deux Nouvelles pour piano. Qui no conegui més Poulenc que el de la trepidant erupció *d'après guerre* quedarà sorprès de la gracia, de la racional musicalitat que palesen aquestes obretes. Un perfum juvenívol de discret schumannisme, una quadratura normal i ponderada del ritme, de la melodia, de la tonalitat, i un llenguatge de simplicitat maliciosa en la primera noveleta i de clara i enèrgica franquesa, en la segona: heus aci el Poulenc, "veritable músic", que ara ens ofereix Chester.

Hem rebudes altres obres d'aquesta important editorial de les quals parlarem més extensament al número proxim.

EDICIONS HENN. GENEVE.

ALOYS FORNEROD. Op. 4 TROIS MOTETS. (Voix Mixtes).

Excel.lents composicions, de perfecta factura contrapuntística, dins les normes corrents de la bona música sagrada. L'autor demostra un coneixement molt acurat dels grans mestres polifonistes, i sobre tot, de l'expressivisme pregon del nostre gran Victoria.

REVISTES.

ESPAÑA SACRO-MUSICAL (Mayo). — El Oratorio "Xavier" del Rdo. P. Masana, S. J., *Domingo Mas y Serracant*. La crónica del IV Congreso Nacional de Música Sagrada, *José Noguer, Pbro.* La participación activa de los fieles, *L. Hernández Asuncce*. Grandes Maestros ignorados, *José Artero, Pbro.* Situación de nuestros organistas, *Fr. José Miguélez*. El canto gregoriano en tres lecciones, *Germán Prado, O. S. B.* Suplemento Musical.

LA REVUE MUSICALE (Mai). — La première Tragédie en Musique de Lully, *Henry Prunières*. Cosima Wagner, *Robert Pitrou*. Lettres inédites à Berlioz, *Semjon Ginsburg*. Guillaume de Machault, *A. Machabey*. Pensées sur la Musique, *André Suarès*.

LA SEMAINE MUSICALE (Mai — 4 numéros). — Tous les Programmes musicaux de Paris. "Ça et là". Articles de *Albert Zollinger, Pierre Leroi, Victor Debay, Niewiadomski, D'Olivet, Hubert Morand, Marc Semenoff*.

P H I L A R M O N I A

G U I A D ' A R T

Palma de Mallorca, 31 de maig de 1930

Alexandre Tansman

Alexandre Tansman, compositeur Polonais, est né à Lodz, le 12 juin 1897. C'est dans sa ville natale qu'il acquit ses premières notions musicales. Plus tard il poursuivit son éducation artistique à Varsovie, suivant en même temps les cours de droit à l'Université de cette capitale. Ses progrès musicaux furent tels qu'en 1919 on lui accorda le premier prix de composition de la Pologne. En 1924 il se maria avec Mlle. Anna Eleonora Brociner. Sa première tournée en Allemagne comme compositeur et comme pianiste, fut suivie d'une longue tournée aux Etats-Unis, où il s'est fait entendre encore en 1929-1930.

Ainsi, la biographie de ce jeune compositeur se résume en quelques lignes; mais un résumé de sa musique serait infiniment plus long, étant donné que Tansman n'a pas seulement composé des œuvres importantes, mais en a composé un grand nombre.

Le succès d'Alexandre Tansman est incontestable. La raison en est facilement démontrée. Nul besoin (comme il en est pour certains autres) de l'expliquer par des raisonnements compliqués et encombrés de verbiage. Nul besoin de construire de ces systèmes explicatifs et apologetiques qui, depuis un certain temps, semblent être en faveur pour quelques uns. L'explication en est simple. L'appréciation générale dont jouit la musique d'Alexandre Tansman, de la part des musiciens avisés aussi bien que du grand public, est due à la perfection de son contenu émotif, sensuel et intellectuel. En d'autres mots, c'est de la musique qui porte en elle tout pour enchanter et l'oreille et l'émotion et l'esprit.

Compositeur par droit d'aïnesse et par éducation, Alexandre Tansman est devenu si maître de son art, que l'utilisation de ses moyens et l'emploi de ses lois lui est un acte totalement inconscient. Bien que sa musique soit d'un aspect extrêmement lyrico-poétique et bien qu'elle se revetisse quelques fois de manière on ne peut plus "moderne", elle semble toujours aussi naturelle que le lever du soleil ou la fleuraison d'une plante. Depuis quelque temps il se trouve à un point tel où il peut composer sa musique comme il la sent, c'est à dire, la composer sans parti pris, sans aucun effort pour produire de ces étonnantes innovations considérées par beaucoup de gens comme l'alpha et l'omega de la musique contemporaine.

Pourtant, les innovations chez Tansman ne manquent pas, mais pour la puissance expressive de sa musique, elles se retirent au second plan. Animée d'accents pénétrants, vibrante d'énergie rythmique, intrepidement mais toujours convenablement harmonisée, d'une ligne mélodique suavement cisellée, riche en lyrisme intérieur, les œuvres musicales d'Alexandre Tansman sont, on peut le dire, le plus beau hommage que la Pologne a reçu des mains d'un de ses fils contemporains. Il faut se rappeler que Tansman a achevé un message national, celui-ci complètement polonais en sa signification et son "psychos".

A l'heure qu'il est, nous ne pouvons analyser même les plus importantes oeuvres de Tansman. Cela, du moins, nécessitera l'analyse de presque tous ses opus. Ici nous pouvons mentionner seulement trois ou quatre de ses compositions, tout en esperant que nôtre appréciation en inspirera d'autres pour faire plus ample connaissance avec ce compositeur. Nous avons la conviction qu'ils en seront bien recompensés et nous sauront gré d'avoir écrit ces lignes,—lignes qui, tout en exprimant la plus grande admiration sont néanmoins tout à fait objectives, basées comme elles le sont, sur une connaissance nette de la production musicale d'Alexandre Tansman et sans illusions quand aux qualités que cette production pourra ou ne pourra pas avoir.

Dans le domaine de la musique symphonique, certaines des oeuvres de Tansman reclament nôtre plus exacte attention. L'*Ouverture Symphonique*, par exemple, qui doit son nom seulement à la forme de l'oeuvre, est de la musique pure, sans aucune idée littéraire ou dramatique. La meme constatation est vraie pour son *Scherzo Symphonique*. La *Symphonie en la mineur*, composée en 1926, suit les quatre mouvements de la symphonie classique, mais dans les développements le compositeur s'est permis—et avec une habilité geniale—d'operer certains changements et de quitter le chemin usuel. Dans cette symphonie, l'element melodique, qui repose sur une harmonie tres librement conçue, semble dominer l'oeuvre. L'orchestration en est pleine et riche et en meme temps, nullement pretentieuse. Les divers timbres orchestraux sont opposés et contrastés d'une maniere prenante, et l'écriture pour les instruments employés presente les idées musicales du compositetur sous un jour puissamment efficace.

La musique concertante de Tansman est sans doute mieux representée les deux *Concertos* pour piano et orchestre (1925 et 1927) pour lesquels le compositeur continue à être le vaillant interprete. Dans ces compositions, le piano ne joue pas un role de virtuosité, au contraire, son role est purement musicale et le piano prend place parmi les autres instruments comme le plus important de l'ensemble.

Le *Lento* du premier concerto, à ne citer qu'un exemple, est à remarquer pour son emploi de motifs qui, bien qu'ils ne soient pas de la musique populaire polonaise elle-meme, en evoquent l'atmosphère et revelent les traits nationaux du compositeur.

La musique de chambre de Tansman est elle-meme considerable. Il y a parmi d'autres oeuvres, des sonates pour violon et piano, trois quatuors à cordes, des sonatines pour voix et piano, et le ravissant *Suite-Divertissement* pour violon, alto, violoncelle et piano, composé en 1929. De ses compositions pour piano il y en a qui se trouvent deja inscrites au repertoire des grands virtuoses du clavier. Mentionnons la *Sonate Rustica* (1925), la *Sonatine* (1922), *Seconde Sonate* (1929) et les *Dix Mazurkas* (1918-1928), morceaux fascinateurs à un haut degré. Pour le theatre, Tansman a composé une partition pour *Huon de Bordeaux* (1922) de M. Alexandre Arnoux; le ballet *Le Sextuor* (1923); et le drame-lyrique *La Nuite Kurde* (1926-1928), prologue et trois actes de M. J.-R. Bloch.

Nous pourrions citer maintes autres compositions interessantes de ce compositeur, mais la place nous manque. En attendant l'ocasion de parler plus amplement du bagage musical d'Alexandre Tansman, ce que nous venons de dire servira-t-il au moins d'hommage à un jeune maître qui se range, et par son talent et par ses oeuvres, parmi les vrais musiciens de son temps.

IRVING SCHWERKÉ.

Escrit expressament per a PHILARMONIA. La responsabilitat dels articles pertoca exclusivament a llurs autors, independentment de la Revista.

RCA REGISTRAL

CASA WERNER

Pianos nacionales y extranjeros
Agente directo
Gramolas y discos - LA VOZ DE SU AMO

Unión, 16 - PALMA

ANTIQUITES GALERIES COSTA

30 Rue Conquistador
PALMA DE MALLORCA

Unión Musical Española **de Barcelona, S. A.**

Paseo de Gracia, 54 -- Ap. n.º 241

PIANOS Y ARMONIOS - INSTRUMENTOS

EDICIONES NACIONALES Y EXTRANJERAS

Tramitación rápida de registro de automóviles — Carnets chófers —
Duplicados carnets — Traspasos — Altas y bajas contribución — Cer-
tificados penales y registro civil — Libros de ventas — Cuotas — Li-
cencias de caza — Presentación documentos en oficinas públicas y pri-
vadas — Legalización documentos — La Agencia tiene abogado y pro-
curador

El pròxim número de PHILARMONIA publicarà un article polèmic del conegut musicòleg i compositor francès Henri Collet.

La vehemència de les opinions i de l'estil del remarkable músic hispanòfil originarà tal vegada apassionades discussions en determinats sectors musicals.

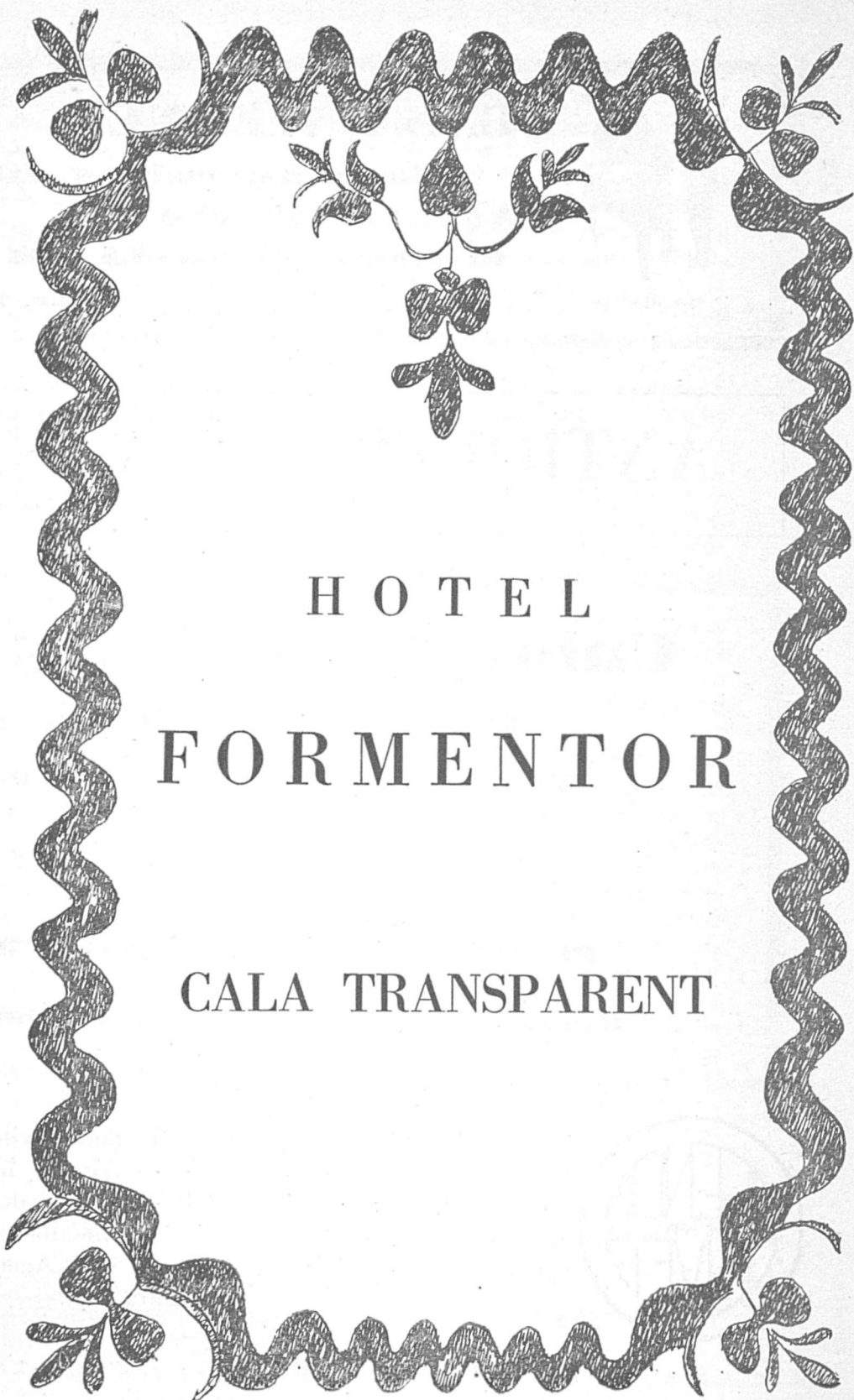
A Roma s'ha donat en primera audició un Stabat de Haydn fins ara desconegut.

Segons les dades presentades al Congrés de Federacions de músics alemanys, la situació dels músics de cinema és gairebé crítica: l'Estat es veu obligat a auxiliar econòmicament més de 4.000 músics sense treball. Els artistes substituïts per els aparells sonors són més de 12.000.

A Calais es parla de la descoberta d'un Stradivarius 1712, evaluat en 720.000 francs.

La República de Letònia té un President molt aficionat a la música. S'anomena Albert Kviēsis i fou un dels més distingits organitzadors de l'Opera de Riga després de la guerra.

El Sant Pare Pius XI acaba de donar als clergues un bell exemple de cultura assistint als concerts que tornen a celebrar-se al Vaticà sota la direcció de Molinari. La darrera serie s'havia donat en 1910, en temps de Pius X.

HOTEL FORMENTOR

CALA TRANSPARENT

THE CAVES
OF ARTA
the largest caves
in the world

Charles Tournemire, el gran organista deixeble i successor de César Franck a Sta. Clotilde, al qual l'Associació de Cultura Musical ha encomanat la clausura del brillant curs actual, sortirà de París el 24 de juny. Sojornarà al Monestir de Montserrat durant una setmana, dedicat a la composició de la seva gran obra "L'Orgue Mystique", i arribarà a Mallorca el dia 3 de juliol. Després del seu concert a la nostra Sala, tocarà al Palau Nacional de l'Exposició de Barcelona, el dia 10.

Joseph Bonnet, l'eminent organista de Sant Eustaqui, acaba d'inaugurar l'orgue de la Catedral de Blois. El programa es componia exclusivament d'obres clàssiques, de composicions del propi Bonnet i de fragments de "L'Orgue Mystique" de Tournemire.

El mestre Bonnet, com tots els organistes d'arreu del món, ve a demostrar, una vegada més, que és impossible tocar el multiteclat, sens conèixer profundament el gran repertori clàssic. Heus ací una bona lliçó.

Un festival internacional de música religiosa tindrà lloc a Francfort durant el mes d'octubre.

Strawinsky ha compost una nova obra, "Simfonia coral", que estrenarà la Orquestra de Boston en les festes del seu Cinquantenari, baix la direcció de Koussevitzky.

La Societat Filarmònica de Bruseles ja ha anunciat els principals concerts per al curs 1930-1931. Alexandre Uninsky figura entre els grans pianistes contractats, al costat de Horowitz, Backhaus i Giesecking.

L'Exposició Internacional de Liege organitza grans festivals de música que han començat durant aquest mes i continuaran fins al novembre. Cada dia, concerts d'orgue; tots els dijous, concerts d'orquestra; els dissabtes, concerts simfònics, etc.

Sembla que el mestre italià Laccetti ha descobert un manuscrit inconegut, de Pergolesi, a la Biblioteca del Conservatori de Nàpols.

A Londres ha estat organitzat un concert original d'obres anònimes, pel "Music Group of the Faculty of Arts". Després de l'audició, cada obra fou discutida lliurement per l'auditori...

A Viena hom parla de l'erecció d'un "Temple Internacional de la Música", amb motiu de la celebració d'un Congrés musical que presideix Ricard Strauss.

A Hamburg s'està acabant de bastir un Teatre flotant de 600 places, per a Operes i Drames. La inauguració es farà amb un viatge als principals ports d'Europa.

Mentres dirigeix "La Mort d'Amadis", de Lully, ha mort sobtadament a Dinamarca, el Director d'Orquestra Wilher Poulsen.

Compañía Trasmediterránea

Servicios de pasaje en cómodos buques de vapor o motor entre Barcelona y Palma de Mallorca; Barcelona y Valencia; Barcelona, Alicante y Orán; entre Málaga y Melilla; entre Algeciras y Ceuta o Tánger; entre Cádiz y Canarias

Servicios de carga lentos y rápidos entre todos los puertos de España, Baleares, Canarias y Marruecos

BARCELONA

Gran Vía Layetana, 2.

PALMA

Calle de Palacio, 26

MADRID

Plaza de las Cortes, 6.

VIDA MUSICAL

BARCELONA.—L'“Associació de Música da Càmera” clausurarà el seu curs amb una gran audició de música religiosa, a càrrec de l'Orfeó Català, Orquestra Pau Casals i organista Vicents M.ª de Gibert. Primera audició de la cantata “Crist jeia en en la mortalla”, de J. S. Bach. Aquest concert tindrà lloc dia 13 de juny.

EXPOSICIÓ DE BARCELONA.—Entre els festivals anunciats per als mesos de juny i juliol figuren importants audicions de l'Orquestra Pau Casals, i Banda Municipal. Festivals Manèn i Pahissa. Concert al gran Orgue del Palau Nacional pel Mestre Tournemire, de Paris.

MALLORCA.—Dia 17 de juny, Alexandre Uninsky donarà el penúltim concert de curs a l'“Associació de Cultura Musical”. Obres de J. S. Bach, Scarlatti, Chopin i Strawinsky.

MEMENTO.

Quartet Casals. Heus aci una agrupació ben estimable que honoraria Barcelona si els seus components, Enric Casals, Manuel Giménez, Joan Ribas i Gabriel Rodó, poguessin conrear d'una manera més constant i continua, el repertori quartetístic. Encara que el programa que interpretaren a l'“Associació de Cultura Musical” no fós el més indicat per a posar de relleu totes les qualitats dels interprets, i fins i tot, malgrat la limitació d'esforç que necessàriament imposa un mal viatge, la tasca dels artistes va apareixer, en tot moment, depurada, seriosa, digna de llur prestigi. Es tracta de quatre músics realment experts en el domini dels seus instruments, i al conjunt no hi manca unitat ni equilibri. En primera audició, varem sentir un Quartet de Usandizaga molt interessant per l'encert amb que són bastits i harmonitzats els temes populars bascs que el dissortat compositor hi utilitza.

El mateix Quartet Casals es feu aplaudir d'un nombrós auditori en un dels concerts setmanals de les Coves del Drach. Un bell quartet de Haydn i obres ben escullides de Lalo i Donhany, sonaren meravellosament dins la silenciosa quietud del llac Martel on la música produeix un efecte inoblidable.—X.

Josep Picó.—Un dels nostres pianistes joves que s'han fet sentir en la interessant successió de concerts suplementaris. El seu bon gust i la seva cultura varen manifestar-se en la composició del programa, força interessant, que el jove artista va descabdellar amb exemplar fidelitat als textos respectius i amb un bell sentiment musical que confirmà les seves remarcables aptituds.—G. M.

Antigua Casa Banqué

Colon 56 - PALMA

Música, Pianos, Instrumentos, Máquinas para coser y bordar.-Ventas a plazos.

CATALÁ Y RIUTORD S. L. — CORDELERÍA, 67 — PALMA DE MALLORCA

Espartería, cordelería y lonas.-Alpargate-
ría, redes de pesca.-Obra de Palmito.

Sección electricidad, máquinas de coser,
Maquinaria eléctrica. Electro bombas.
Piezas de recambio.

MARGARITA MATEU

ANTIGÜEDADES Pelaires, 12

Grandes Hoteles Palma de Mallorca
Alhambra y Mediterráneo

CASA MOZART de Antonio Oliver

Pianos, Auto-Pianos, Instrumentos, Gramó-
fonos, Discos, Música y Máquinas de coser.

S. Miquel, 117 y Muntaner, 6
— PALMA —

Órganos Eleizgaray y C.^a Azpeitia Guipúzcoa

La primera fábrica con edificio **ad hoc** existente en España. Órganos eléctricos,
neumáticos y mecánicos. Modelos litúrgicos y de salón,

**Constructores del Órgano de la Exposición de Sevilla y Templo
Nacional de Sta. Teresa de Madrid.**

EL JAPÓN

Paseo Borne, 50. - Pelaires, 60

P A L M A

Guia del lector

"non multa sed multum"

LE COURRIER MUSICAL (1 Mai). — De la Polytonalité, *Prudent Pruvots*. Modeste Moussorgski, *Marc Semenoff*. Gustave Charpentier, *André Himonet*.

LE GUIDE DU CONCERT (Mai — 4 números). — Entretiens, Echos, Articles, etc, de *Lucien Chevallier*, *Georges Migot*, *Marcelle Soulage*, *Pierre Soccane*, *M. Dau-bresse*, *Paul Delafosse*.—Tous les Programmes de la Quinzaine. Etudes musicales ana-lytiques.

LE MENESTREL (Mai — 5 números). — La Tentation de Saint-Antoine à l'Opéra... en 1832, *R. Brunel*. L'Entr'acte dramatique dans l'Opéra de Rameau, *P.-Me Masson*. Musiciens français en Sorbonne: Berlioz, Rameau, *Julien Tiersot*. Manuel de Falla, *Paul Bertrand*. Notes sur la Musique allemande contemporaine: Schömberg, *A. Machabey*.

MUSICA (Mayo). — La sardana como ejemplo de danza popular, *J. Jauman-dren*. Francisco Poulenc y el "Grupo de los Seis", *L. M. Alonso Abaitua*. Los román-ticos de 1830 y los de nuestros días, *Juan Gols*.

MUSICAL DIGEST (May). — Opera then and now, *Ant. Scotti*. The Business of Being an American Composer, *J. T. Tasker*. The Three M's, *W. A. Clark*. Charles Naegelé. *Ed. Kennedy*.

MUSICAL OPINION (May). — The Value of Colour in Music, *W. S. Mendl*. English Choral Music, *O. Ch.* The Home of Grieg, *H. Coleman*. Amateur's Reperto-ire, *E. Markham Lee*. The Music Teacher & the Player-Piano, *H. Ellingham*. Some Hints on Music Publishing, *G. E. Dunn*. The Organ World, and others.

MUZYKA (i *Bulletin*) (Maig).—Wieniawsky, *W. Kochansky*. L'Art del Cant, *Titta Ruffo*. A la memòria d'un gran Mestre, *J. Hofmann*. Les Memòries de Mo-niuszko, *W. Keuprulin*. Una lletra desconeguda de Chopin.

REVISTA MUSICAL CATALANA (Maig).—Clavé, *Lluís Millet*. El vol d'una cançó, *Francesc Pujol*. Centenari del Romanticisme. Orfeo Català, etc.

RITMO (15 Mayo.—Editoriales. Apollon Musagete. *B. de Schloezer*. Recuer-dos musicales de Viena, *Carlos Bosch*. Al correr de la pluma, *B. Gálvez Bellido*. El bicentenario del P. Antonio Soler, *José Subirà*. Otros artículos de *C. Aragonés*, *L. Sobredo*, *Rodríguez del Río*, *J. Guervos*, etc.

TESORO SACRO-MUSICAL (Mayo).—"El Ritmo Musical Gregoriano", *Bena-vente*. Organos y Organeros, *R. Puignau*. Don Andrés Mocquereau, *Fr. G. Prado*, *O. S. B.* Suplemento Musical, *Ruiz Aznar*.

THE AMERICAN ORGANIST (Mai).—On the Ups (*Editorial*). France tries a Modern Organ, *F. C. Mayer*. Life of a Musician, *H. M. Dunham*. Organ Lessons for Beginners, *Prof. Paul E. Grosh*. Woodmann R. Huntington, *T. S. B.*

THE CHESTERIAN (April-Mai). A Guitarist of Yore, *Romolo Ferrari*. William Walton, *Hubert J. Foss*. Tide-Dials in Musical Life, *Rosa Newmarch*. Letters. Mu-sic *J. F. Porte*.

AGERE. I. M. I. MUSICAL—HERMES. THE MUSIC CLUB MAGAZINE.

